

«امروز آبروی اسلام بسته به وجود شما است شما که دستجمعی می روید و سایر مسلمین شما را در موافق کریمہ مشاهده می کنند، باید برای جمهوری اسلامی الگو باشید. مبادا در موافق کریمہ خلافی از شما امام خمینی سر بر زند که آبروی اسلام از بین می رود.»

نقش کعبه در هدایت مردم

حجۃ الاسلام والملیمن موسوی خوشی ها

می کند که این انسان باید مراحل پر پیچ و خم و خطرناکی را طی کند و پس از آنکه توانست از این مراحل و آزمایشات بزرگ به خوبی بیرون بیاید شایستگی پساد می کند که بنای کعبه را استوار کند و به تعبیر قرآن: «وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاسْتَعْنِ عِنْدَهُ...»^۱. و همچنین اسماعیل علیه السلام، پدر و پسری باید از بوته آزمایشی آنچنان سخت که یکی از آن آزمایش‌ها مسأله فرباتی شدن پسر به دست پدر هست و به تعبیر قرآن «إِنَّ هَذَا لِهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ»^۲ از این بلاء مبین سرفراز و سر بلند و موقع بیرون بیایند تا شایسته شوند بنای کعبه را بر پا کنند. در یک جمله دیگر می شود گفت که بخشی از عظمت کعبه را در عظمت شخصیت ابراهیم و اسماعیل

احرام، طواف، معی، نماز در مقام ابراهیم بخصوص با این قید مقام ابراهیم «... وَاتَّخِذُوا مِنْ فَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مَصَلَّى...»^۳

و وقوف در عرفات و مشعر و منی و حلق و ذبح و رمی و مسایر اعمال و مناسک که مجموعه‌ای است پر از اسرار و رموزی که هم مسیر زندگی انسان‌ها را در دل خودش دارد و به صورت رمز در این اعمال بیان می کند و هم عبادت است.

عظمت بنیان‌گذار کعبه

موضوع سوم بنیان‌گذار کعبه است و اینکه خداوند برای بنای کعبه و تشریع مناسک و اعمال حج، انسانی را انتخاب

وَإِذْ أَبْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبَّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَقْرَأَهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعَلُكَ لِلنَّاسِ إِمَاماً فَالَّذِي وَمَنْ ذَرَّتِي قَالَ لِأَنَّكَانَ عَهْدِي الطَّالِمِينَ وَأَذْحَلْتَنَا الْبَيْتَ مَتَابَةً لِلنَّاسِ وَأَمْنَأْتَنَا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مَصَلَّى...»^۴

درج سه موضوع کاملاً قابل دقت است:

موضوع اول خود کعبه است و بنای این بیت عتیق و اینکه چرا خداوند برای بشر چنین خانه‌ای را به تعبیر قرآن وضع فرموده است و کعبه در هدایت و ارشاد و قیام و استواری است توحیدی در طول تاریخ چه نقشی داشته و خواهد داشت.

موضوع دوم مناسک و عباداتی است که در پی‌امون کعبه انجام می گیرد از

می توان یافت و عظمت اسماعیل و ابراهیم علیهم السلام را هم در عظمت کعبه و تأثیر کعبه در تاریخ بشر و در تاریخ موحدین عالم می شود شناخت.

هرچه بر تاریخ کعبه می گزرد، هرچه آثار کعبه بیشتر نمایان می شود هرچه آن آثار وجودی کعبه که قرآن در چند جمله بیان کرده است: «وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَهْلَهُ...»^۵ و «إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي يَكْتُمُ كَوَافِرَ كَوَافِرَهُ لِلْعَالَمِينَ»^۶ و «جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِبَامًا لِلنَّاسِ»^۷ هرچه این آثار و برکات کعبه می شود شخصیت بنیانگذار آن روشن می شود بخصوص در آیت‌ههای تاریخ که ما منتظر هستیم یک قیام جهانی که برای همیشه، مستضعفین را در روی زمین حاکم و امامان جامعه خواهد ساخت و برای همیشه ریشه مستکبرین را از زمین خواهند کنده‌از کنار همین خانه و از کنار کعبه به حول و قوه الهی باید آغاز شود پس هرچه بر تاریخ کعبه می گزرد و آثار و عظمت‌های کعبه بیشتر آشکار می گردد، عظمت شخصیت ابراهیم این پدر موحدان عالم و فرزند او اسماعیل آشکارتر می شود. و همچنین در این مجموعه آیات، این حقایق به چشم می خورد:

یکی اینکه اگر انسانی، جامعه‌ای و امتی در راه خدا صبر و استقامت کنند، اگر آنگونه که شایسته راه خداست عمل

کنند، سختی‌های راه آنطور که شیطان برای انسان ترسیم می کند و جلوه می دهد آنقدرها هم مشکل نیست. در آن لحظات حساسی صبر و مقاومت، نصرت‌های غیبی الهی می رسد و سختی‌ها را آسان می کند و دیگر اینکه به دست آن انسان و آن جامعه و ملتی که این سختی‌ها را تحمل کرده‌اند کعبه‌ای بنا خواهد شد که تا انسان هست و تا تاریخ بشر ادامه دارد، آثار وجودی هدایت گر آن خانه برای جامعه هست.

نتیجه صبر و استقامت

اسرار شگفت و عجیبی که در این مجموعه آیات در ارتباط با بنیانگذار کعبه، در ارتباط با خود بنای کعبه و در ارتباط با مناسک و عبادات پیرامون کعبه هست درس‌هایی به ما می آموزد.

اول: اساساً یک انسان یا یک جامعه برای اینکه به مقام امامت برسد و به تعبیر قرآن که اراده فرموده است، مستضعفین، امامان و پیشوایان زمین باشند.^۸ چه مراحلی را باید بگذراند. قرآن می گوید: «وَإِذَا بَيْتَنَّا إِبْرَاهِيمَ رَبِّهِ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ...»^۹ ابراهیم علیه السلام بعد از اینکه از این آزمایشات به خوبی بیرون آمد آنگاه شایسته امامت شد. اگر در یکی از مراحل این آزمایشات خدای نخواسته ملت ما و جوانان ما، رزمندگان ما و مسئولان جمهوری اسلامی ما بلغزند و در برابر دشمن خدای نخواسته از خود ستنی نشان بدتهند شایستگی امامت زمین را پیدا نخواهند کرد. همچنانکه تاکنون به خوبی از مراحل آزمایش گذشته‌اند به حول و قوه الهی آزمایشات بعدی را هم با سربلندی پشت سر خواهند گذاشت، آنوقت است که ملتهای مسلمان از همه اطراف عالم به طرف کعبه جمهوری اسلامی ایران سرازیر شده و دعای ابراهیم مستجاب خواهد شد، دلهای مسلمین و مستضعفین به طرف این نظام یعنی نظام اسلامی جمهوری ما توجه خواهند کرد و

«از قدرت‌های تهی از ایمان نهاراًست و با اتکال به خدای بزرگ در این مواقف عظیمه، پیمان اتحاد و اتفاق در مقابل جنود شرک و شبستن بیندید و از تفرق و تنازع بپرهیزید.»

امام خمینی

اما برای انجام مسؤولیتهای این امام و هدایت این امت یک چیز هم لازم است و آن مرکز و مأمنی است برای همه امت و به تعبیر قرآن خانه‌ای که «...قشایة للناس...»^{۱۱} مرجع و ملجم و پناهی برای مردم باشد. همان مردمی که امت واحده ابراهیمی هستند تا ابراهیم بشواند در پرتو این خانه و این مرجع و ملجم مردم، این امت واحده را هدایت کنند و به آن اهداف عالیه‌ای که خداوند تعیین فرموده است برسانند برای این امام و امت در حرکت و سیر الى الله خانه‌ای که از میان همه خانه‌ها امتیازات خاص خود را دارد. لازم و ضروری بود اگر شما سایر ملت‌ها را که دارای مکاتبی غیر از مکتب توحیدی ابراهیمی هستند ملاحظه کنید آنها هم برای خود مرجع و مرکز نقلی دارند. اما شما به مرکز نقل امت واحده ابراهیمی دقت کنید، من گاهی که در اطراف بیت طواف می‌کردم ناگهان ذهنم متوجه می‌شد که در همین نقطه در طول بیش از چهار هزار سال چه پیامبرانی طواف کرده‌اند. چه بسیار اولیاء خدا و امامان معصوم در تاریخ به گرد همین خانه طواف کرده‌اند، مؤمنین در طول تاریخ اسلام در گرد این خانه طواف کرده‌اند. شما در هیچ کجای عالم مرکزی را پیدا نمی‌کنید که این همه انسانهای والا و شایسته و این همه پیامبران که همه ارتباط با مبدأ وحی

انسان‌ساز این راه را طی می‌کنند.

امام و امت

موضوع دیگر خود کعبه است و بنای آن قرآن در آیاتی که قرائت کردم اینطور ترسیم می‌کند که برای هدایت جامعه، برای تکامل و تعالی انسان‌ها لازم است: «... اولاً امام برای مردم مشخص شود ... رانی چارغلک لئناس اهاماً...»^{۱۲}

وثانیاً این امام لازم است برای هدایت جامعه از مردم، امت واحده‌ای را تشکیل بدهد.

اساساً برای هدایت مردم، حرکت‌ها و اعمال فردی تک‌تک چدای از هم، بی ارتساط بی هم به هیچ وجه سازنده و موجب فلاح و رستگاری نیست. در همین آیات از حمله دعا‌های ابراهیم خليل عليه السلام این است که «ربنا واجعلنا مُسلِّمِينَ لَكَ وَمَنْ ذَرَّتِنَا أَمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ...»^{۱۳} اتا ذریة ابراهیم در مجموعه یک امت واحده مشکل، اعمال و مناسکشان به هم پیوند نخورد، نه شایستگی اطاعت و رهنمود گرفتن از امامی همچون ابراهیم را دارند و نه این اعمال و مناسک نتایج مطلوب خود را می‌بخشد، استفاده واستفاده از شخصیتی و امامی مثل ابراهیم در صورتی میتر است که از ذریه ابراهیم، امت واحده‌ای تشکیل شود «... وَمَنْ ذَرَّتِنَا أَمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ...»^{۱۴}

بدهی از آنکه

همچنانکه قرآن در باره کعبه فرموده است که هر کسی در آنجا اراده کفر و الحاد کند عذاب سختی به او خواهیم چشانید.

«... وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ يُظْلَمْ لِذَلِكَ مِنْ عَذَابِ إِلَيْمٍ»^{۱۵} اگر همه مستکران عالم اراده باغی و ظلم در باره جمهوری اسلامی ما داشته باشند، خداوند به دست توانای این امت و به دست توانای مسلمانان، عذاب سختی به آنان خواهد چشانید.

من گمان می‌کنم حجاج ما برای اینکه توجه کنند چه سفر عظیمی در پیش است فقط کافی است که در باره عظمت ابراهیم بیندیشند، روحانیون معظم ها، مدیران حج، برادران عزیز ناظر کافی است توجه کنند که پایه گذار کعبه، پدر و پسری است که برای شایستگی در تأسیس این خانه آن آزمایشات سخت را پشت سر گذاشته و به چنان مقام و فیض انسانیت رسیدند تا این خانه را بنا کردند، کافی است در همین بخش از مسئله دقت کنیم و در لحظه لحظه حرکاتمان، در هر ساعتی از ساعتی که در این سفر هستیم، در مسیرهایها و خلوت مناجات با خدا، در معاشرت با هم در طول سفر، در داخل خانه‌ها، در داخل گروهها، در مسیر، در رمی، در طواف، در سعی، هر چنان کافی است که فقط بیندیشیم بنای ایتهمه مسائل و مناسک را چنین شخصیت عظیمی گذاشته است که مالموزو به احترام او و برای زنده کردن آن سنتهای

کشورهای اسلامی جا بزد ممکن نیست
از این سیل عظیم و خروشان حجاج
بیت الله که از سراسر عالم به کشور
عربستان و به شهر مکه و مدینه حاری
شده است جلوگیری کند. مسلمانان از
سراسر عالم هر سال با جمعیتی بیش از
سال قبل به مکه خواهند رفت.

برآثت از مشرکین

در آنجا حجاج ایرانی و اخیراً
حجاج غیر ایرانی هم بحمد الله متوجه
شده اند که آن رسالت عظیمی که در
کنار خانه کعبه بر عهده دارند چیست و
دست در دست هم اصول وضع سیاست
خارجی این امت واحده از ذریه ابراهیم
را با استفاده از رهبری های ابراهیم زمان
به گوش مردم جهان می رسانند. عوامل
امریکا و حکومت سعودی نه قدرت
جلوگیری از این حرکت عظیم الهی را
دارند و نه جلوی حج را می توانند بگیرند و
نه جلوی حجاج ایرانی را. امروز اگر از
هر کشور اسلامی پتوانند جلوگیری کنند،
جلوی حج جمهوری اسلامی را نمی توانند
بگیرند. خود آنها هم می دانند که امروز
قدرتمندترین کشور اسلامی، کشور
جمهوری اسلامی ایران است. این را
می دانند که امروز از حمایتی که
جمهوری اسلامی ایران از ناحیه مردم در
داخل کشور و از ناحیه مسلمانان و مردم
تحت ستم جهان در سراسر کشورهای
اسلامی و غیر اسلامی برخوردار است هیچ
دولتش از این چنین حمایتی برخوردار
نیست. آن تعبیری که امام فرمود که
نمی توانند جلوی حج جمهوری اسلامی را
بگیرند تعبیر به حقی بود. چندین هزار نفر
ایرانی می روند به کشور عربستان، و
حداقل با چندین هزار نفر دیگر تماس
می گیرند و پیام انقلاب را به آنان
می رسانند؛ در حالی که ممکن است با

حجاجمان این است که این توطئه
استکبار جهانی را با قدرت درهم
 بشکند، اجازه ندهند که ایادی امریکا
 طرحی ببریزند که وقتی حجاج از سراسر
 دنیا وارد مکه می شوند قبل از آنکه سراغ
 خانه کعبه را بگیرند، سراغ بازار ابوسفیان
 را بگیرند، سراغ بازار ابو لهب را بگیرند،
 این توطئه باید درهم شکته شود. قبل از
 پیروزی انقلاب دشمن خوابهای بسیاری
 برای کعبه دیده بود. امریکا طرحی تهیه
 کرده بود تا وقتی مسلمانان جمع می شوند
 اطراف کعبه اولاً اعمال و مناسکی
 بی روح، بی خاصیت و بی معنا و مفهوم
 انجام بدهند، طوف کنند به گرد خانه
 کعبه و در همان حوال، تسلیم سیاستهای
 کرملین و واشنگتن باشند! سعی کنند
 بین صفا و مروه اما هرگز به یاد زن
 قدما کاری کند در راه حمایت از امام خود
 آتهشمه فدا کاری کرد یقیناً! در عرفات و
 در منی و در مسایر مشاهد، مناسک حج را
 انجام بدهند اما نفهمند که خداوند چه
 چیزی برای آنان تدارک دیده است و چه
 اصراری دو این حج تهافت است!
 کارهایی را انجام بدهند بدون اینکه
 تغییری در وجود آنان پیدا شود و وقتی بر
 می گردند به کشور و به خانه و اهل
 خود به جای اینکه از عظمت های کعبه
 بیان کنند، از کالاهای امریکایی و
 اروپایی در بازارهای مکه و مدینه
 صحبت کنند!! دشمن طرحی ریخته بود
 اما انقلاب اسلامی به دست توانای امام
 بزرگوار، رهبر و بنیانگذار جمهوری
 اسلامی ایران، مرجع تقلید مسلمین امام
 خمینی این توطئه را درهم شکته است و
 امروز به اعتقاد من امریکا سخت پشیمان
 است که چرا به دست عوامل خود در
 کشورهای اسلامی تا این حد به مسأله
 حج دامن زد. امروز برای استکبار جهانی
 ول و هر اندازه عوامل خود را در میان

داشته اند به گردش طوف کرده باشند که
 به گرده کعبه طوف کرده اند. خانه ای
 مقدس و نورانی که هرچه از آنجا بر
 می خیزد هدایت و برکت است و هر کس
 در آنجا اراده الحاد کند عذاب سختی به
 سراغش خواهد رفت و این هم در تاریخ
 تجری به شده است و هم در آینده شما شاهد
 خواهید بود.

خانه کعبه جایی نیست که بازیچه
 دست هوسانان قرار بگیرد. خانه کعبه
 جایی نیست که امریکا و سایر
 قدرت های شیطانی بدان طمع کنند. دنیا
 باید توجه داشته باشد و مسلمین عالم هم
 بدانند که خانه کعبه به دست انسان های
 مژمن و شایسته، به آن صورتی که ابراهیم
 خواسته است اداره خواهد شد.
 قدرت های استکباری اگر فکر کرده اند
 کعبه جای تحقیق مردم، مخصوصاً
 مسلمانان است، اشتباه کرده اند. قبل از
 پیروزی انقلاب، دشمن از حج و از کعبه
 تبلیغ می کرد و در کار خانه کعبه بازار
 عکاظ و بازارهای پرزرق و برق پر از
 کالاهای اجانب و مستکران را درست
 کردنند تا مسلمانانی که برای طوف کعبه
 جمع می شوند قبل از آنکه چشمشان به
 کعبه و به عظمت کعبه بیفتند، قبل از
 اینکه بیندیشند اینجا کجا است،
 چشمشان به زرق و برق بازار ابوسفیان
 بیفتند و ثابتاً با توطئه ها و شیطنت های
 حساب شده کاری کند که مناسک حج
 آنچنان بی محتوی و بی روح انجام شود
 که هیچ مسلمانی نفهمد که در اطراف
 کعبه چه می کند و رمز و راز این مناسک
 چیست.

قبل از حج، سراغ بازار ابوسفیان نروید

تفاضلی من از روحانیون معظم، از
 مدیران گروهها، از ناظرین و از همه

* بیتی که برای قیام تأسیس شده است، آن هم قیام ناس ولنناس، پس
باید برای همین مقصد بزرگ در آن اجتماع نمود و منافع ناس را در همین
وقف شریف تأمین نمود.

امام خمینی

که این حرکت را حمایت می کند پشتیبانی می کنند، کدام قدرت می تواند با یک دولتی بازی کند که میلیون ها مسلمان در سراسر عالم پشتیبان او هستند؟ گفتم شما با این کار مخالفت نکنید، شما آبروی خودتان را نبرید. مسلمان ها می گویند مرگ بر اسرائیل، و پلیس شما با چmac می زند توی سرشان. یک زن مسلمان جوان داده در راه اسلام که پلیس توی زند سراورا می شکافد و خونش جاری می شود مردم دنیا این عمل را چگونه تفسیر می کنند؟ می گویند شما یک دولتی هستید که مسلمانها گفتند مرگ بر اسرائیل و شما زدید و آنها را به خاک و خون کشیدید، آنوقت این حرکت باعث حمایت مسلمانها از شما می شود یا هر مسلمانی می گوید بشکند دست آن حکومتی که با چmac می زند توی سر مسلمانی که می گوید: مرگ بر اسرائیل مرگ بر آمریکا مرگ بر شوروی؟ شما کاری نکنید مسلمانها فکر کنند شما دوست دشمنان خدا هستید، کاری بشکید مسلمانها فکر کنند دوست دوستان خداید و دشمن دشمنان خدا و همه پشت سر شما فرار بگیرند و حمایتتان کنند.

به اعتقاد من امروز برای آمریکا این حرکت حجاج در موسم حج در مکه و مدینه بسیار خطرناکتر است از اینکه نفت عربستان به روی آمریکا و اروپا قطع

استکبار ابرقدرت ها که در رأس این امریکا است سازش ناپذیریم و ما تا آنجا که در توان داریم ملت های مسلمان را از چنگال استکبار خصوصاً آمریکا نجات می دهیم و تا سقوط استکبار جهانی و در رأس آن آمریکا که دشمن اسلام و مسلمین و کعبه و مسجدالاقصی و همه ارزش های انسانی است ساکت نخواهیم نشست. این فریادی است که مسلمانان می زنند، این کاری است که حجاج می کنند و اما کاری که آن تادانان می کنند این است که با چوب و چmac و اسلحه و نیروهای نظامی و انتظامی چنگ و دندان به حجاج و به مسلمانان نشان بدند.

من بارها در مصاحبه ها و در ملاقات های آنجا گفته ام: این کاری که حجاج می کنند به تعقیب خود شما هم هست. اگر شما باید پشت سر مردم قرار بگیرید و حمایت کنید از این حرکت الهی مردم و مردم ببینند که دولت عربستان هم صدای با مسلمانها است نه مخالف مسلمانها، آمریکا احساس خواهد کرد که شما یک دولت قادر نمی باشید، شما یک دولتی هستید که اگر هیچ کس از شما حمایت نکند هر سال بیش از یک میلیون مسلمان از سراسر عالم می آیند اینجا و شعار مرگ بر آمریکا و مرگ بر شوروی و مرگ بر اسرائیل می دهند. و از شما به عنوان یک دولت

اکثریت جمعیتی که در آنجا هستند نماس حاصل شود و اگر تماس فردی هم با حجاج میسر نباشد و مانع شوند که نمی توانند آن راه اصولی و اساسی و بسیار کار مازی که امام به امت یاد داده است بعنی اجتماع عظیم و تظاهرات بسیار پوشور حجاج به عنوان اعلام برانست از مشرکین چیزی نیست که بتوانند جلوی متشر را بگیرند و چیزی نیست که جلوی متشر شدن اخبارش را بگیرند. این کار را حجاج حتماً انجام خواهند داد و خبرش به گوش همه مسلمانان دنیا خواهد رسید و آن چیزی که استکبار از او وحشت داشت و آن اینکه کعبه مایه استواری و قیام مردم والهای دهنده به ملت های مسلمان پاشد آغاز شده است، آن چیزی که استکبار در بی آن بود که مسلمان ها به جز کعبه به هر خانه ای که میل دارند توجه کنند اما هرگز به کعبه توجه نداشته باشند، این توطئه با این حرکت عظیم درهم شکته شده و می شود.

بعضی از حجاج مایر کشورها اگر تا کنون تبلیغات سوه دشمن نگذاشته است که چشم و گوششان باز شود، باز خواهد شد بخصوص باشیوه ای که ما به دستور امام انتخاب کرده ایم. یک عدد مردم مسلمان اهل عبادت و مناسک حج، معتقد به خدا و کعبه و پیامبر و قرآن و میرزا از هر شرک و آسودگی فریاد می زند که ما در برابر دشمنان اسلام یعنی در برابر

بشد. آنها هم خودشان می‌دانند که نفت به هرحال یک روزی قطع شدنی است، آنها هم در پی این هستند یک چیزی را جای نفت بگذارند، در جاهای دیگر دنیا هم دنبال نفت می‌گردند به هرحال می‌توانند چشم از نفت عربستان یک روزی بپوشند. البته آن روزی که حکومت عربستان یک حکومتی بشود که مردم می‌خواهند و اسلام می‌خواهد اما به هرحال این را می‌دانند که یک روزی خواهد شد اما می‌دانند که نه کعبه را می‌شود خراب کرد، نه جایش را می‌شود عوض کرد، نه جلوی مردم را می‌شود گرفت، نه این راهی را که مردم به برگت انقلاب اسلامی شروع کرده‌اند می‌شود تعطیل کرد.

آرزوی حضرت ابراهیم تحقق می‌یابد

به هرحال حج و مناسک آن، معنا و مفهوم خودش را پیدا کرده است، کعبه اسرار خودش را دارد آشکار می‌کند، آرزوی ابراهیم خلیل دارد به تحقق می‌رسد و انشاء الله این حرکت زمینه ساز آن قیامی خواهد بود که از کنار خانه کعبه آغاز می‌شود، آن قیامی که همه مسلمانان و مستضعفان را نجات خواهد داد و آن قیامی که برای همیشه کمر مستکبران را خواهد شکست.

اگر روحانیون محترم، مدیران محترم، ناظرین محترم و همچنین حجاجمان مطالعه و دقت کنند، توجه خواهند کرد به وظایفشان، توجه خواهند کرد که کجا داریم می‌رویم؟ آن جائی که ما می‌رویم برای چه هدفی ساخته شده‌ایم اعمال و مناسکی که ما انجام می‌دهیم به دنبال مناسکی است که انسیاء در تاریخ انجام دادند. ابراهیم علیه السلام از خدا خواست که «... وارنا مناسکنا و

تب علينا...»^{۱۵}، پیغمبر اسلام این مناسک را تکمیل فرمودند. و چگونه باید اعمال و مناسک را انجام بدیم؟ اولین معلم ابراهیم علیه السلام است که از خدا می‌خواهد مناسکش را به او بتمایاند و بعد خداوند هم به او دستور می‌دهد که آماده کن خانه مرا برای حجاج و زائران این بیت، ما هم باید به توبه خودمان آماده کنیم مردم را برای انجام این مناسک.

مسئولیت مدیران گروه‌ها

شما برادرانی که به عنوان مدیران گروه‌ها در حج هستید در گذشته زحمات بسیار فراواتی متحمل می‌شیدید برای انجام این وظیفه، شما تعامی نیازهای یک زائر در ایام حج را خودتان فراهم می‌کردید، از مواد غذائی، مسکن، وسائل حمل و نقل، چادرهای منی و عرفات و امثال این چیزها. بحمد الله بعد از پیروزی انقلاب در این دو سال اخیر مسئولان سازمان حج این زحمت را به عهده گرفتند که خود شما می‌دانید کار سختی است، این مسئولیت‌ها و کارها از دوستان برداشته شده است، لیکن مدیران حج توجه کنند که حجی که الآن ما داریم انجام می‌دهیم غیر از آن حجی است که قبل از پیروزی انقلاب انجام می‌دادیم. امروز اگر شما باری از دوستان برداشته شده، اما بار مسئولیت‌های دیگری به دوستان گذاشته شده است. شما باید بیش از گذشته با روحانیون کمک و همکاری کنید شما به عنوان ناظم یا مدیر مدرسه هستید و باید این کلاس‌ها را آماده کنید که این شاگردها یعنی زائرانی که در کاروان شما هستند سرکلاس بنشینند تا معلم باید برایشان درس را شروع کند.

شما باید همکاری بیشتری بکنید و

معجنین در انجام سایر وظایفی که بر عهده حجاج هست چه عباداتشان، چه مسائل سیاسی که باز هم عبادت است در آنجا هم برنامه‌ریزی‌ها طوری باشد که حجاج به راحتی بتوانند برنامه‌هایشان را که از طرف تبلیغات حج تعیین می‌شود، انجام بدهند. طوری برنامه را تنظیم نکنید که یک زائر نتواند به وظایفش برسد. شما باید دقت کنید که این زائرین خانه خدا چگونه باید در آنجا عمل کنند، تدارکاتتان و خدماتتان را با انجام وظایف دینی و سیاست‌دان همانگ کنید. سازمان حج دو سال است کمک دیگری را هم برای شما فکر کرده و آن وجود ناظر کاروان در کنار شما است. و اگر درست دقت کنید برادران ناظر کمک‌های خوبی هستند هم برای روحانی، هم برای مدیر کاروان. شما حساب کنید اگر این ناظرین نباشند شما ارتباطشان را با مراکز تصمیم‌گیری درباره حج چگونه می‌خواهید برقرار کنید؟ برادرانی هستند در خدمت شما چه روحانیون بزرگوار، چه مدیران محترم، برادرانی که اگر نگوییم بهترین، حداقل از بهترین بچه‌های خود شماها انتخاب شده‌اند.

البته در ارتباط با روحانیون پیدا است که وظیفة روحانیون انحصاراً مر بوط به خود روحانیون است نه مدیران در آن دخالت می‌کنند و نه نظار یعنی یک کار تخصصی وقتی آنها است که مسائل و احکام و اخلاق اسلامی را بگویند، موعظه کنند و به تربیت این جمیعتی که در اختیار آنها است بپردازند. اساساً تربیت کردن یک کاری است که تجربه می‌خواهد لذا این کار منحصراً در اختیار آنها است. پس گروهی تشکیل می‌شود از صد نفر، صد پنجاه نفر یک یا دو نفر روحانی که با سابقه، خوشنام و در میان

۵ ساده بودن بیت و مسجد هیچون زمان ابراهیم و صدر اسلام و بهم پوستن مسلمین در آن مکان بی آلایش و وفادین بی پیرا شدن هزاران مرتبه بالا نراست از تزیین کعبه و بنای ایوان عظیم و غافل شدن از مقصد اصلی که قبام ناس و شهد منافع ناس است.

امام حسین

می بودند، با همها، مشهور شده
می بودند، روحانیت سخنواریه شده
می بودند، روحانیت روحانیت شده
بکنند تا انجام بدهند. لازم بدانند که
امید است با کمک این سه عنصر
بسیار عزیز و گرامی و سمعه صدر
روحانیون معظم تشکیلات خدماتی
گروهها تشکیلات بسیار مطلوب و مقبول
باشد و در داخل گروه هیچ نوع برخورد
ناپسندی بین حجاج انشاء الله اتفاق نیافتد
یعنی با وجود شما دیگر تصور نمی کنیم
که در میان یک گروه مسلمان از زائرین
خدای نخواسته برخورد ناپسندی پیدا
شود. در همه حالات هدایتشان خواهد
کرد، کمکشان خواهد کرد،
توجه شان خواهد فرمود در رفق به بازار،
در رفق به حرم، در سایر مشاهد، در
زیارت‌ها، در بقیع، در سایر جاهای
آنگونه که شایسته هست انشاء الله به آنها
آموزش خواهد داد و در هیچ زمینه‌ای با
کمک شما کمبودی نخواهیم داشت.

خداوند به احترام کعبه و بیانگذار
کعبه و همه پیامبران و امامان و اولیاء خدا
مؤمنین پاک که در اطراف این خانه
ملوک کرده‌اند بزرودی پیروزی‌های
بزرگ و عظیم را پی در پی نصیب
رزمندگان پرتوانمان بفرماید.

- ۱- سوره بقره، آیات ۱۲۱ و ۱۲۵ و ۱۲۶- قصص/۵.
- ۲- سوره بقره، آیه ۱۲۵. ۹- سوره بقره، آیه ۱۲۴
- ۳- سوره بقره، آیه ۱۲۷. ۱۰- حج/۲۵
- ۴- سوره مصالحت، آیه ۱۰۶. ۱۱- بقره/۱۲۴.
- ۵- سوره بقره، ۱۲۵. ۱۲- بقره/۱۲۸.
- ۶- آی عمران، ۹۶. ۱۳- بقره/۱۲۸.
- ۷- سوره مائدہ، آیه ۹۷. ۱۴- بقره/۱۲۵.

خدوشان طوف کنند زائران خانه خدا را
به زحمت می اندانند، به اعتقاد من،
گله‌اش را از روحانیون باید کرد که به
آنها آموزش‌های لازم را نداده‌اند که هم
برای مردم ایجاد زحمت می کنند و احیاناً
طوف خودشان هم با اشکال مواجه
خواهد شد. امیدواریم برادران ناظر جوری
عمل کنند که هیچ روحانی ای از هیچ
ناظری گله‌مند نباشد. امیدواریم که
برادران روحانی میان جوری پدرانه عمل
کنند که مدیر گروه، خدمه گروه، ناظر
گروه و همه افراد گروه واقعاً احسان
کنند که آنان پدر روحانی مهر بانند.
مدیران حج چوری خدمت کنند که مردم
احسان کنند شما سخن و عمل امام
سجاد را در بادتاش دارید که حتی گفتم
مشرف می شاند که شاید بتوانند به
حجاج خدمت گنند. چون اگر آنحضرت
را می شناختند احازه نمی دادند که مثلاً
آب برای یک زائر پایاورد یا تائش را به
دستش بدهد یا زیر پایش را جارو کند.
همچنین ناظرین و برادرانمان رفتارشان به
گونه‌ای باشد که روحانی و مدیر و حجاج
احسان کنند که برادری آمده است در
کنار آنها که اولاً رابطه آنها را با مراکز
تصمیم‌گیری برقرار می کند و هر چه لازم
باشد به اطلاع حجاج برسد اینها سریعاً
این کار را انجام می دهند، آن
قسمت هایی که آنان ممکن است احیاناً
نتوانند به تنهایی انجام بدهند کمکشان

لند پیش از علاوه رویه، خنده و لعنه
نمی تواند در میان صند، صند و پنجاه نفر،
سی چهل روز یک روحانی ای زندگی
کند که توی شهرش مقبولیت ندارد مدیر
هم انتخاب شده است یعنی اگر خدای
نکرده مدیری شایستگی نداشته باشد کنار
گذاشته می شود، نمی خواهم بگویم هر
مدیری که کنار گذاشته شده شایسته بوده
چون ممکن است دلایل دیگری داشته
باشد، ممکن است ناتوان بوده اما اگر
کسی ناشایست باشد، از اخلاق و رفتار
تا پسندش گزارشی باشد در سازمان حج
مردود می شود، پس مدیران هم از بهترین
افراد ممکن برای این کار انتخاب
شده‌اند، پس این صند نفر یا بیشتر، یک
عدد شاگردانی هستند که مه نفر
می خواهند آنان را سر برستن کنند، هر
کدام هم مستولیتی بر دوش دارند، طبیعتاً
دیگر انتظار نمی رود که در کار حجاج
اشکالی پیش بیاید.

انتظار ما از هر سه عنصر محترم
مخصوصاً روحانیون بزرگوار این است که
اگر مشکلاتی دولت جمهوری اسلامی
در رابطه با حج دارد شما هستید که باید
این مشکلات را توضیح بدهید،
حجاجمان را توجیه کنید، و نیز در آنجا
اگر بیشتریم که در اطراف خانه کعبه
جمعیتی (چهل، پنجاه نفر) دستشان را در
دست هم گذاشتند برای اینکه می خواهند